

DECIZIE

14 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Iuri Cravcenco,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Iuri Cravcenco împotriva Anjelei Crețu, intervenient accesoriu notarul Oxana Chiciuc cu privire la constatarea nulității absolute a contractului de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață,

împotriva încheierii din 20 ianuarie 2021 a Curții de Apel Cahul, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Iuri Cravcenco,

c o n s t a t ă:

La 02 octombrie 2019, Iuri Cravcenco a depus cerere de chemare în judecată împotriva Anjelei Crețu, intervenient accesoriu notarul Oxana Chiciuc solicitând constatarea nulității absolute a contractului de înstrăinare a bunului cu condiția întreținerii pe viață, încheiat între Maria Cravcenco și Anjela Crețu în data de 16 martie 2016, autentificat de notarul public Oxana Chiciuc, înregistrat sub nr. 3502, încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 03 septembrie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Iuri Cravcenco împotriva Anjelei Crețu cu privire la constatarea nulității absolute contractului de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață.

La 22 septembrie 2020, Iuri Cravcenco, reprezentat de avocatul Elena Stănilă, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 03 septembrie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 08 decembrie 2020 a Curții de Apel Cahul nu s-a dat curs cererii de apel din 22 septembrie 2020, depuse de avocatul Elena Stănilă, în interesele lui Iuri Cravcenco, împotriva hotărârii din 03 septembrie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central și s-a acordat apelantului Iuri Cravcenco un termen de 10 zile din momentul primirii copiei încheierii pentru înlăturarea neajunsurilor și anume prezentarea unei cereri de apel suplimentare cu indicarea motivelor de fapt și de drept, precum și a probelor în susținerea apelului, cât și prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 75 de lei; s-a explicat

apelantului Iuri Cravenco că, în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor din încheiere, cererea de apel cu înscrisurile va fi restituită.

Prin încheierea din 20 ianuarie 2021 a Curții de Apel Cahul s-a restituit cererea de apel depusă de Iuri Cravenco, prin intermediu avocatului Elena Stănilă, împotriva hotărârii din 03 septembrie 2020 a Judecătorei Cahul, sediul Central; s-a remis apelantului Iuri Cravenco apelul declarat.

La 09 februarie 2021, prin intermediul poștei (f.d.83), Iuri Cravenco a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 20 ianuarie 2021 a Curții de Apel Cahul, solicitând admiterea recursului, anularea încheierii contestate ca fiind ilegală cu reluarea procesului în alt complet de judecată.

În motivarea recursului s-a invocat că încheierea este ilegală și îi încalcă dreptul la un proces echitabil. Or, nu a recepționat încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel, iar avocatul a fost spitalizat în acea perioadă, respectiv nu putea refuza recepționarea corespondenței.

Copia recursului declarat a fost expeditată în adresa intimatei Anjela Crețu la 10 martie 2021, conform scrisorii de însoțire (f.d.85) și a fost recepționată la 24 martie 2021, conform avizului de recepție (f.d.87).

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată în data de 20 ianuarie 2021, iar cererea de recurs a fost depusă la 09 februarie 2021, prin intermediul poștei (f.d.83).

Materialele cauzei atestă expedierea copia încheierii instanței de apel către participanții la proces, conform scrisorii de însoțire datate cu 20 ianuarie 2021 (f.d.72). Din textul recursului se distinge că avocatul recurentului a recepționat încheierea la 25 ianuarie 2021. Astfel, recursul este declarat în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de Iuri Cravenco și va menține încheierea contestată, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit.a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul relevă că, hotărârea din 03 septembrie 2020 a Judecătorei Cahul, sediul Central, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Iuri Cravenco împotriva Anjelei Crețu, intervenient accesoriu notarul Oxana Chiciuc cu privire la constatarea nulității absolute a contractului de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață, a fost contestată cu apel la 22 septembrie 2020, de către Iuri Cravenco, reprezentat de avocatul Elena Stănilă.

În temeiul art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului,

dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 08 decembrie 2020 a Curții de Apel Cahul nu s-a dat curs cererii de apel din 22 septembrie 2020, depuse de avocatul Elena Stănilă, în interesele lui Iuri Cravenco, împotriva hotărârii din 03 septembrie 2020 a Judecătorei Cahul, sediul Central și s-a acordat apelantului Iuri Cravenco un termen de 10 zile din momentul primirii copiei încheierii pentru prezentarea unei cereri de apel suplimentare cu indicarea motivelor de fapt și de drept, precum și a probelor în susținerea apelului, cât și prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 75 de lei (f.d.65-66).

Aici este de notat că încheierea instanței de apel din 08 decembrie 2020 a fost expediată atât în adresa lui Iuri Cravenco, precum și a avocatului Elena Stănilă, la 11 decembrie 2020, conform scrisorii de însoțire (f.d.67). Din adresa avocatului Elena Stănilă, corespondența a fost restituită instanței cu mențiunea „refuzat”, fiind aplicată ștampila oficiului poștal din 22 decembrie 2020 (f.d.69), iar din adresa lui Iuri Cravenco- cu mențiunea „nereclamat”, fiind aplicată ștampila oficiului poștal din 05 ianuarie 2021 (f.d.68).

Instanța de apel, în temeiul art. 369 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă, prin încheierea 20 ianuarie 2021, a restituit cererea de apel depusă de Iuri Cravenco, prin intermediu avocatului Elena Stănilă, împotriva hotărârii din 03 septembrie 2020 a Judecătorei Cahul, sediul Central; a remis apelantului Iuri Cravenco apelul declarat (f.d.70-71).

În virtutea art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Colegiul prin prisma criticilor aduse actului judecătoresc contestat și argumentelor aduse în favoarea casării acestui, apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel, din considerentele ce succed.

În dezvoltarea acestei ipoteze, Colegiul reține ca fiind întemeiată soluția instanței de apel dispusă prin încheierea din 20 ianuarie 2021, în situația în care apelantul/recurent nu a prezentat apelul suplimentar cu motivele de fapt și de drept, probele în susținerea apelului, precum și dovada de plată a taxei de stat la declararea apelului în interiorul termenului acordat de instanța de apel prin încheierea emisă în temeiul art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă.

De altfel, deși, prevederile legii procedurale sunt exprese și certe în cazul declarării apelului, precum și obligația apelanților de a se conforma prevederilor legale în acest sens, cuprinse în art.365 Cod de procedură civilă, pentru a evita sancțiunile procedurale, apelantul Iuri Cravenco depunând la 22 septembrie 2020 (f.d.58), cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe, a eludat de a se conforma normelor procedurale și de a depune cererea de apel cu motivele de fapt și de drept, precum și dovada de plată a taxei de stat, având în vedere natura litigiului.

În recursul declarat împotriva încheierii din 20 ianuarie 2021, recurentul a pretins că nu a recepționat încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel, însă Colegiul notează că, în circumstanțele conturate *supra*, este evident că instanța de apel și-a onorat obligația de expediere actului judecătoresc emis la 08 decembrie 2020, atât avocatului apelantului, Elena Stănilă, cât și apelantului Iuri Cravenco.

Drept urmare, nereclamarea corespondenței de către apelantul/recurent și reprezentantul acestui nu poate fi pusă pe seama instanței de apel.

Adițional, Colegiul învederează că, în temeiul pct. 2 din Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale nr. 1457 din 30 decembrie 2016, trimitere nereclamată reprezintă trimiterea poștală care nu a fost distribuită (predată) destinatarului din cauza nesolicitării sau refuzului de recepționare a acesteia.

În virtutea pct. 101 din Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale nr. 1457 din 30 decembrie 2016, trimiterile poștale se păstrează în unitatea poștală, în așteptarea destinatarului, timp de 15 zile calendaristice pentru trimiterile poștale interne și timp de 30 de zile calendaristice pentru trimiterile poștale internaționale, din ziua următoare zilei de sosire a acestora în oficiul poștal de destinație. Scrisorile recomandate cu mențiunile „Citație” și „Înștiințare” se păstrează timp de 7 zile calendaristice. Mandatele poștale se păstrează timp de 30 de zile. La cererea în scris a expeditorului sau destinatarului, termenul de păstrare a trimiterilor poștale poate fi prelungit, cu excepția scrisorilor cu mențiunile „Citație” și „Înștiințare”, până la 2 luni din ziua următoare zilei de sosire a acestora în oficiul poștal de destinație.

În atare circumstanțe, neridicarea corespondenței de către destinatar nu poate justifica faptul precum că nu a cunoscut despre existența încheierii prin care nu s-a dat curs cererii de apel, în situația în care instanța a întreprins măsurile necesare de comunicare a actului judecătoresc apelantului, inclusiv avocatului său. În plus, cererea de apel a fost depusă de însuși Iuri Cravenco, în numele și interesele cărui a acționat avocatul Elena Stănilă. Or, apelantul avea obligația de a se interesa și personal de procedurile inițiate la cererea sa.

Extrasul în copie autentificată din registrul oficiului poștal referitor la evidența corespondenței, anexat la cererea de recurs, atestă că avizul de recepție cu nr. DS8000387793AS, contrasemnat la 09 februarie 2021 de către Iuri Cravenco (f.d.78) vizează corespondența depusă la oficiul poștal la 22 ianuarie 2021 de către client, circumstanță reliefată ca urmare a accesării serviciului Track & Trace al Poștei Moldovei. Respectiv, acest înscris nu poate justifica faptul că recurentul nu ar fi cunoscut despre încheierea instanței de apel din 08 decembrie 2020 prin care nu s-a dat curs cererii de apel, având în vedere că, corespondența neridicată de către apelantul/recurent, de altfel, comunicată de către instanța de apel la aceeași adresă, a fost restituită instanței cu mențiunea „nereclamat” (f.d.68).

Implicit, urmează a fi remarcat faptul că, accesând serviciul Track & Trace al Poștei Moldovei cu introducerea numărului avizului de recepție DS8000071514AS destinat lui Iuri Cravenco, se profilează faptul că corespondența adresată apelantului/recurent cu încheierea instanței de apel din 08 decembrie 2020 a fost depusă la oficiul poștal la 16 decembrie 2020 și ca rezultat al neridicării acesteia de către destinatar, la 06 ianuarie 2021 a fost restituită expeditorului.

Referitor la aserțiunea recurentului precum că avocatul era internat spital și nu putea refuza recepționarea corespondenței, Colegiul reiterează că, instanța de apel a comunicat actele judecătorești emise pe marginea cererii de apel depuse, atât apelantului/recurent, cât și avocatului. Drept urmare, apelantul/recurent urma de a-și ridica corespondența adresată lui personal, însă a ignorat acest fapt, ceea ce, în final, a determinat restituirea corespondenței instanței de apel cu mențiunea

„nereclamat” (f.d.68). Astfel, aflarea avocatului în acea perioadă în spital nu influențează soluția instanței de apel, în situația în care încheierea instanței de apel prin care nu s-a dat curs cererii de apel a fost expediată atât apelantului Iuri Cravenco, cât și avocatului său Elena Stănilă.

Mai mult, recurentul nu a prezentat anumite adresări către oficiul poștal, care ar justifica poziția sa precum că nu puteau să refuze recepționarea corespondenței, având în vedere că, corespondența adresată avocatului Elena Stănilă, a fost restituită instanței cu mențiunea „refuzat”, fiind aplicată ștampila oficiului poștal din 22 decembrie 2020 (f.d.69), iar cea adresată lui Iuri Cravenco- cu mențiunea „nereclamat”, fiind aplicată ștampila oficiului poștal din 05 ianuarie 2021 (f.d.68).

Subsecvent, Colegiul accentuează că, aspectele relevate *supra* confirmă soluția instanței de apel în sensul dispus, or, apelantul/recurent nu și-a valorificat drepturile procedurale în interiorul termenului acordat de instanță. De altfel, legislația procesuală este clară la acest capitol.

Subsidiar Colegiul notează că, apelantul/recurentul nu și-a realizat dreptul de a solicita prelungirea termenului de procedură în sensul art. 115 Cod de procedură civilă, în caz că nu avea posibilitatea de a se conforma indicațiilor instanței de apel conform încheierii emise în temeiul art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă.

În altă ordine de idei, Colegiul evocă prevederile art. 110 Cod de procedură civilă, conform cărora termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În temeiul art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Prin prisma normelor de drept procedural citate corelate cu situația de fapt, precum și în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) Cod de procedură civilă, conform cărora participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale, Colegiul evidențiază că instanța de apel corect a punctat că apelantul în termenul acordat nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat și cererea de apel suplimentară cu motivele de fapt și de drept.

Implicit, Colegiul punctează că odată inițiind procedura de apel, apelantul/recurent urmează să se intereseze periodic de soarta dosarului. Or, părțile trebuie să ia măsuri în intervale rezonabile de timp pentru a afla despre progresul procedurilor judiciare despre care aceștia cunosc, în plus, pornită la cererea de apel depusă de Iuri Cravenco, reprezentat de avocatul Elena Stănilă.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, relevant și în jurisprudența CtEDO, circumstanțele relatate denotă că apelantul/recurent și-a neglijat valorificarea în termen a drepturilor procedurale.

De altfel, art. 10 alin. (3) Cod de procedură civilă statuează expres că sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în

decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În corolar, Colegiul reține ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel privind restituirea apelului ca urmare a neconformării indicațiilor instanței de apel în termenul acordat, având în vedere că legislația în acest sens reglementează expres și cert termenele, precum și condițiile de acceptare a cererilor de apel.

Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate, având în vedere că instanța de apel la emiterea încheierii contestate s-a conformat prevederilor legale corelate cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat și va menține încheierea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Iuri Cravenco.

Se menține încheierea din 20 ianuarie 2021 a Curții de Apel Cahul, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Iuri Cravenco împotriva Anjelei Crețu, intervenient accesoriu notarul Oxana Chiciuc cu privire la constatarea nulității absolute a contractului de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Dumitru Mardari

Galina Stratulat